

Til: Landsmøte
Fra: Landsstyret

Endringsforslag til miljøpolitisk plattform

Politiske forslag

GRUNNSYN:

Endringsforslag nr: F1	Kapittel: Grunnsyn	Linje: 4
Forslag:		
4. En produksjonsform som setter liv i samfunn og natur høyere enn økonomisk vekst. Systemet skal ikke bryte ned, ødelegge, og forurense, og må legges opp til å dekke folks nødvendighetsbehov, ikke overforbruk. <u>Et slikt system er ikke mulig innenfor kapitalistiske rammer.</u>		
Forslagstiller: Thekla Fossestøl		
Begrunnelse: Bærekraftige løsninger blir stadig nedprioritert til fordel for profitt, med kapitalismen som dagens økonomiske system. Kapitalismens evige jag etter profitt er hverken bra for klima, naturen vår, eller folk.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas (5 for, 4 mot)		

NATURARVEN

Endringsforslag nr: F2	Kapittel: 1. Naturarven, vern og biologisk mangfold	Linje: Innledning
Forslag:		
<p>Vern av naturområder er ikke et mål i seg selv, men et viktig virkemiddel for å bevare det biologiske mangfoldet og menneskenes tilgang til naturen. <u>For å opprettholde det biologiske mangfoldet er vi også avhengige av en mer miljøvennlig bruk av naturen.</u></p> <p>Arter forsvinner i dag tusen ganger raskere enn normalt. Vern av naturområder er derfor viktig for å <u>bevare det biologiske mangfoldet og menneskenes tilgang til naturen.</u></p>		
Forslagstiller: Kristiansand Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Vern av naturområder er absolutt viktig i seg selv fordi naturen har egen verdi		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F3	Kapittel: 1. Naturarven, Vern av biologisk mangfold	Linje: 1
Forslag:		
1. Videre vern av norsk skog må sikre at alle typer skog blir representert, og at et tilstrekkelig areal av hver type blir vernet. Minst 10 % av <u>all</u> produktiv skog må vernes. <u>Ikke-flatehogd skog må kartlegges.</u> Store sammenhengende verneområder må prioriteres for.		
Forslagstiller: Landsstyret		
Begrunnelse: Forenkle ordlyden i punktet. Skogforskerne snakker om gammelskog som ikke-flatehogd skog for å ha et konkret holdepunkt i alder og biologisk verdi. Det vil si skog som er eldre enn flatehogst-praksis. I stedet for å vektlegge artsmangfold i tresorter er det viktigere med store vernområder for å sikre at områdene overlever tørke, skogbrann og sykdom. Vi må regne med at randsonen i et vernområde slutter å være verneverdig om skogen rundt blir hogd.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F4	Kapittel: 1. Naturarven, Vern av biologisk mangfold	Linje: 1
Forslag:		
1. Videre ~~vern av skog~~ <u>skogvern</u> må sikre at alle typer av norsk skog blir representert, og at et tilstrekkelig areal av hver type blir vernet. Minst 10 % av den produktive skogen må vernes.		
Forslagstiller: Kristiansand Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Tydeliggjøre at vi ikke mener plantet skog eller fremmedarter.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F5	Kapittel: 1. Naturarven, Vern av biologisk mangfold	Linje: 5
Forslag:		
5. ~~Naturmangfoldloven må utvides så alle bestemmelser gjelder hele Norges økonomiske sone. Bestemmelsene i naturmangfoldloven må håndheves strengt, og loven må bli overordnet <u>alt</u> annet regelverk og må gjelde for hele Norges økonomiske sone.~~		
Forslagstiller: Landsstyret		
Begrunnelse: Forenkling og til spissing av formulering.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F6	Kapittel: 1. Naturvern, Vern av biologisk mangfold	Linje: 6
Forslag:		
Nytt punkt 6: <u>Natur og ungdom ønsker å fjerne dispensasjonsmuligheten av naturmangfoldloven som prioriteter andre samfunnsinteresser over vernevedtak etter loven.</u>		
Forslagstiller: Karoline Wiken		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F7	Kapittel: 1 Naturarven, Vern av biologisk mangfold	Linje: 12
Forslag:		
12. ~~Skogeiere må ha Det må innføres søknadsplikt for alle typer kommersiell hogst skogavvirkning, for å hindre <u>ferringelse tap</u> av biologisk viktige naturområder. Det kan gis fritak dersom det er utarbeidet en skogbruksplan hvor det er foretatt biologiske registreringer i området. Planen må vedtas av offentlige myndigheter, og ivareta hensynet til det biologiske mangfoldet.~~		
Forslagstiller: Landsstyret		
Begrunnelse: Ikke legge skylden på skogeiere men på selskapet som hogger skogen. Alle typer hogst innebefatter også småskala hogst for eget bruk, derfor ønsker jeg å vektlegge kommersiell hogst. Forenkle formuleringen. Ved å tilspisse hva søknadsplikten innebefatter trenger man ikke siste 2 setninger om fritak fra søknadsplikt. Jo færre unntak jo bedre – det er ikke vår jobb å komme med alle smutthullene for skogbruket.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F8	Kapittel: 1. Naturarven, Vern av biologisk mangfold	Linje: 18
Forslag:		
Stryke: I arealplanlegging i urbane områder må hensyn til biologisk mangfold veie tungt. Eksisterende grøntarealer må forvaltes på en måte som ivaretar artsmangfoldet. ~~Nye grønne lunger må opprettes.~~		
Forslagstiller: Helene Hestad, Hannah Børdahl		
Begrunnelse: 'Grønne lunger' kan være en ubetydelig metafor for mange.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F9	Kapittel: 1 Naturarven, Rovdyr	Linje: 20
Forslag:		
Det må bygges opp levedyktige bestander av store rovdyr og rovfugl i Norge. <u>All jakt i fritids-sammenheng må forbys i områder hvor rovdyrbestanden er rehabilitert i så stor grad at dyreblander kontrollerer seg selv.</u>		
Forslagstiller: Isak Brox Krane/ Tromsø NU		
Begrunnelse: De fleste ville dyreblander i Norge har langt ifra stabile tall, noen arter er det alt for få av, og andre alt for mange av, en begrunnelse for jakt i dag er at disse blander må kontrolleres i og med at vi mangler rovdyr i den norske naturen. NU er allerede for å rehabilitere rovdyrestandene i landet, og da vil ikke bestandsregulerende jakt være nødvendig.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F10	Kapittel: 1.Naturarven, Allemannsretten og ferdsel i utmark.	Linje: 28
Forslag:		
I sin helhet: Det må gjennomføres belastningsbegrensede tiltak i naturområder som er populære turistmål. Turistbedrifter må tilrettelegge for å spre kunnskap om skånsom bruk av naturen, <u>i tillegg informere om eventuelle konsekvenser ved brudd på retningslinjene.</u>		
Forslagstiller: Helene Hestad, Hannah Børdahl		
Begrunnelse: Om man skal informere om skånsom bruk av naturen, må dette også ha konsekvenser.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F11	Kapittel: 1. Naturarven	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Det skal ikke drives fiske i nasjonalparker, naturreservater eller andre marine verneområder.		
Forslagstiller: Helene Sofie Smit		
Begrunnelse: Norge har svært mye hav og kyst, men svært få verneområder. De få områdene med nasjonalparkstatus eller er vernet for å ivareta biologisk mangfold eller særegne arter må få være i fred. Både av hensyn til områdenes økologiske tilstand, men også for å sikre bærekraftige fiskebestander langs hele kysten		

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F12	Kapittel: 1. Naturarven	Linje: Nytt punkt
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------

Forslag:

Nytt punkt:
Det skal ikke drives industrielt fiske i marine nasjonalparker, naturreservater eller andre marine verneområder.

Forslagstiller: Helene Sofie Smit

Begrunnelse: En litt mildere versjon av F12. Med industrielt fiske menes aktive redskaper som bunntål og snurrevad, samt at det fiskes i stor skala
Dette forslaget åpner for småskala kystfiske, tradisjonelt fiske, samt fritids- og sportsfiske

Landsstyrets innstilling: Vedtas (5 for, 4 mot)

Endringsforslag nr: F13	Kapittel: 1. Naturarven	Linje: Nytt punkt
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------

Forslag:

Nytt punkt:
Kriterier bak internasjonalt innmeldt marin vernegrad må gjøres juridisk forpliktende

Forslagstiller: Helene Sofie Smit/ Viken og Nesodden NU

Begrunnelse: Norge melder inn ekstremt høy grad av marint vern, særlig i nasjonaltparkene våre, men er i praksis litt runde i kantene. Hvis vernegrad blir juridisk forpliktende har Norge valget mellom å blottstille dårlig vernepraksis eller bedre den.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F14	Kapittel: 1. Naturarven	Linje: Nytt kapittel
--------------------------------	--------------------------------	-----------------------------

Forslag:

Legg til et nytt underkapittel: Dyrevelferd

I sin helhet:
Dyrevelferd
Samfunnets påvirkning i naturen og prioriteringen av økonomisk profitt, gir ikke kun konsekvenser for mennesker, men også dyr. Naturlandskap forsvinner fordi natur nedbygges, og industrier som senterer seg rundt dyrehold plasseres stadig i posisjoner hvor god dyrevelferd nedprioriteres til fordel for økonomisk profitt. Dette skaper unødvendig lidelse for dyr, og truer det hele biologiske mangfoldet. Derfor er det vel så viktig å sørge for dyrs velferd som vår egen.
Natur og Ungdom krever:

1. Forby import og salg av uetisk produserte dyreprodukter, når produksjonsmetode allerede er forbudt i Norge.
2. Et sterkere dyrepoliti, med nok ressurser for å styrke dyrs rettsvern.
3. Produkter som er blitt testet på dyr skal ha tydelig merking.

Forslagstiller: Mark Aagaard, Trondheim NU

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Avvist

PRIMÆRNÆRINGENE,

Endringsforslag nr: F15	Kapittel: 2. Primærnæringene	Linje: Innledning, avsnitt 3
--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

Forslag:

Stryke: "Lokalprodusert mat er miljøvennlig, trygg og solidarisk. Miljøvennlig fordi den holder mer av matjorda og utmarka i hevd, og er tilpasset det lokale ressursgrunnlaget. Videre transporteres den lokalproduserte maten over kortere strekninger og gir derfor lavere utslipp av klimagasser. Trygg fordi bruk av lokale ressurser sprer mindre smitte og biologisk forurensning. Solidarisk fordi man bruker egne og ikke andres ressurser. Alle land bør derfor basere sitt matforbruk på lokale matvarer så langt som mulig."

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F16

Kapittel: 2. Primærnæringene, Jordbruk

Linje: Innledning

Forslag:

"Jordbruket må drives på en økologisk forsvarlig måte uten utstrakt bruk av energikrevende maskiner, kunstgjødsel, sprøytemidler og ressurskrevende husdyr. For at husdyrholdet skal være miljømessig forsvarlig er bruk av utmarks- og beiteressurser en forutsetning for å oppnå dette, og husdyrholdet bør ikke overskride det som behovet for husdyrgjødsel tilsier, så en kan opprettholde et bærekraftig jordsmonn samtidig som klimagassutslippene begrenses. Energiforbruket bør være mindre enn energiproduksjonen i jordbruket, og korn bør i høyest mulig grad benyttes til menneskeføde. Matjord er en verdifull og begrenset ressurs som må holdes i hevd, ikke bygges ned eller utarmes."

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F17

Kapittel: 2. Primærnæringene, Jordbruk

Linje: 9

Forslag:

Endre:

Matjorda må ikke legges brakk og ikke utpines, men brukes for å sikre lokal matproduksjon. Fiskeriressursene må ikke ~~overbeskattes~~ overforbrukes, men utnyttes framsynt.

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: Grunngeving set F20 sin presedens.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F18

Kapittel: 2. Primærnæringene, Jordbruk

Linje: 14

Forslag:

Nytt punkt etter 14:

Det må settes inn tiltak for å gjøre det mulig for ungdom uten odell å komme seg inn i jordbruket, blant annet ved bedre låneordninger, økt subsidiering i oppstartsfasen, samt tilrettelegge for forpaktningensordninger.

Forslagstiller: Helene Sofie Smit/ Viken NU

Begrunnelse: Det er vanskelig nok å komme seg inn i jordbruksnæringen med odell, men hvis du ikke har det blir man i dag rådet til å "finne seg en kar som har det". Økonomien er problemet for mange unge, for det ligger masse penger i en gård. Derfor vil særlige låneordninger for unge og ekstra subsidier i en oppstartfase hjelpe på. Mange som benytter seg av odellsretten har mulighet til å forpakte av foreldrene sine før de formelt kjøper gården. Dette gir et økonomisk frirom som unge

uten odel også burde få dra nytte av. Og det må gjøres på en måte der den forrige eieren ikke ender opp sm taperen.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F19

Kapittel: 2. Primærnæringene,
Jordbruk

Linje: 20

Forslag:

20. Myndighetene må legge til rette for uavhengig kunnskap og informasjon om miljøvennlige matvalg med lavere kjøttforbruk miljøvennlige matvalg, med mer plantekost og mindre animalsk kost i utdanningen.

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: Kjøttforbruket må ned, men ein må sjå samanhengen med kor næringa vår i øvrig skal kome frå og det er meir plantar, og mindre dyr. Det er grunnar til at mat som går om dyr før dei skal nå menneske tek opp over 2/3 av dyrka mark i verda, og desse strukturane må vi omvende totalt. Meieriprodukt og egg har for øvrig ofte like store utslepp per eining som fleire typar kjøtt.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F20

Kapittel: 2. Primærnæringene,
Jordbruk

Linje: 23

Forslag:

Nytt punkt:

Den tradisjonelle stølsdrifta over hele Norge må bevares og styrkes

Forslagstiller: Helene Sofie Smit/Viken og Nesodden NU

Begrunnelse: Støler over hele landet legges ned. Med dem forsvinner kunnskap, kulturarv, matsikkerhet og sommerbeiter.

Seterdrift er så absolutt for fremtida, for dyrene lever mange steder så godt som vilt.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F21

Kapittel:
2. Primærnæringene, Fiskeri

Linje: 25

Forslag:

30. Det må drives kvoteregulert sel- og vågehvalfangst langs norske havområde Sel- og vågehvalfangst langs norske havområder må drives strengt kvoteregulert.

~~Kvotene må reguleres i forhold til bestanden, slik at det kan drives bærekraftig høsting av øverskuddet, slik at veidingen er bærekraftig.~~

Vitenskapelig kunnskap om dyrevelferd må legges til grunn for ~~en slik beskatning å sikre mest mulig forsvarlig veiding.~~

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: Poenget her er at om vi skal vere konsekvente er det ikkje nokon grunn til å seie nei til kval og selfangst samstundes som vi seier ja til all annan fiske. Samstundes er det kunstig å aktivt gå inn for at dette "må" drivast i Noreg. Det bør seest etter etterspurnad. Det er det lite av, og skulle forbruke minskede kan det ikkje vere eit mål for organisasjonen at folk **burde** ete **meir** kval og sel, slik det kan tolkast av ordlyden.

"Høsting" og "beskatning" er endra av same grunn som F20.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F22

Kapittel:
2. Primærnæringene, Fiskeri

Linje: Innledning

Forslag:

~~Fiskeressursene må høstes på en måte som gir liten fare for overbeskatning og som gir størst mulig utbytte på lang sikt. Fiskeressursene må veides på en måte som gir liten fare for overforbruk og som gir størst mulig utbytte på lang sikt.~~ Samtidig må ressursene forvaltes og fordeles slik at fiskeriene bidrar til internasjonal matvaresikkerhet, og at kystbosettingen trygges. For de fleste fiskeslag oppnås 10 disse målene best ved et fiske basert på mindre fartøy med passive redskaper.

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: "Høsting" i fiskerisamanheng har vorte debattert offentlig det siste året, og eg er blant dei som ser på "veiding" (som opphavleg tyder "jaktning") som eit mindre framandgjerande alternativ. "Beskatning" har noko sjargong- og politikaraktig over det, som gjer det fjernt. Det utan å nemne at det kan feilkoplast med skatt (a propos lakseskatt, grunnrente osv.)

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F23

Kapittel: 2. Primærnæringene,
Fiskeri

Linje: 30

Forslag:

Stryke punkt:

30. Det må drives kvoteregulert sel- og vågehvalfangst langs norske havområder. Kvotene må reguleres i forhold til bestanden, slik at det kan drives bærekraftig høsting av overskuddet. Vitenskapelig kunnskap om dyrevelferd må legges til grunn for en slik beskatning.

Forslagstiller: Kristiansand Natur og Ungdom

Begrunnelse: Hvalfangst er svært problematisk fra et dyrevelferdsperspektiv og er en matressurs som hverken er nødvendig eller etterspurt, men heller luksus. Natur og Ungdom burde derfor ikke ha et såpass tydelig standpunkt for hvalfangst.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F24

Kapittel: 2. Primærnæringene,
Oppdrett

Linje: 35

Forslag:

Tilleggsforslag

4. Norge må øke sin selvforsyningsgrad betraktelig. Det må være et klart mål å bli mindre avhengig av import av mat og fôr, og dyrka mark i Norge må brukes til å produsere mest mulig direkte menneskeføde heller enn dyrefôr, og dermed få maksimalt med mat på begrensa ressurser.

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: Dette inneber ei sterkare vektning av korleis vi vil dra jordbruket vidare, nemleg gjennom å halde att på og auke utmarksandelen, samstundes som vi må ha eit ressurseffektivt landbruk som kuttar klimautslépp.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F25

Kapittel: 2. Primærnæringene,
Oppdrett

Linje: 41

Forslag:

Stryke punkt:

41: Det må ikke åpnes for genmodifisert fisk i norske oppdrettsanlegg eller genmodifiserte organismer i fiskefôret.

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: I samanlikning med oppdrettfisken vi har i dag, hadde nok genmodifisert fisk med strenge, målretta og godt regulerte endringar for sterkare genmateriale, vore eit mykje mindre trugsmål mot villfisken og fjordane. Vi treng ikkje kategorisk seie nei til dette det er eit steg på veg mot ein betre bransje.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F26	Kapittel: 2. Primærnæringene, Skogbruk	Linje: 48
--------------------------------	---	------------------

Forslag:

- 48. Tilskuddsordningene i skogbruket må vris, fra å støtte vegutbygging og uforsvarlig drift, til å fremme økologisk forsvarlig skogbruk.
- Skogbrukssubsidier som skader gammel naturskog som aldri har vært flatehogd må fjernes.

Forslagstiller: Landsstyret

Begrunnelse: Tilskuddsordningene er i realiteten subsidier for å bygge vei og å drive hogst i ulent ikke-flatehogd terreng eller gjødsle. Skogbruket trenger ikke subsidier til hogst, men penger inn mot vern. Det finnes subsidier i dag som er "bra". De dårlige subsidier må fjernes og gå til vern, ikke stimulere mer hogst.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F27	Kapittel: 2. Primærnæringene, Skogbruk	Linje: 49
--------------------------------	---	------------------

Forslag:

Endre pkt. 49

"Skogbruket må i større grad baseres på økologisk miljøsertifisert flerbruk. Det må settes i verk tiltak som gjør at det også lønner seg for skogeiere å utnytte mangfoldet i skogressursene, framfor fortsatt storsatsing på å gjøre levende skogområder om til monokultur områder."

Forslagstiller: Walborg Huen Wong, Sør-Østerdalen Natur og Ungdom

Begrunnelse: Begrunnelse: økologisk er ikke det samme som miljøvennlig. Kilde: folkeopplysningen

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F28	Kapittel: 2. Primærnæringene, Skogbruk	Linje: 51
--------------------------------	---	------------------

Forslag:

Stryke

12. Ordningen med omsettelige melkekvoter må avskaffes

Forslagstiller: Ragnar Falch

Begrunnelse: Korkje i miljørørsla eller i landbruket verkar dette å vere nokon prioritering frå noko hald, og omsettelege kvotar er gjennomgåande eit effektivt tiltak for effektiv allokering av drift ein likevel vil avgrense.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Klima

Endringsforslag nr: F29	Kapittel: 3. Klima, Klimafordrevne	Linje: Nytt punkt
--------------------------------	---	--------------------------

Forslag:

Legge til punkt:

Klimafordrevne skal anerkjennes og ha samme rettigheter som flyktninger. De skal også kunne regnes som kvoteflyktninger. Antallet kvoteflyktninger skal økes i forhold til økingen av klimafordrevne.

Forslagstiller: Mirijam Goepel
Begrunnelse:
Landsstyrets innstilling: Vedtas

ENERGI

Endringsforslag nr: F30	Kapittel: 4. Energi	Linje: Innledning
Forslag:		
<p>Stryke: Energiforbruket skal holdes på et så lavt nivå som mulig. Fossile energikilder som olje, kull og fossilgass må erstattes av nye, fornybare energikilder. ~~Miljøskadelig atomkraft må ikke bygges ut i Norge.~~</p>		
Forslagstiller: Kimi Nie-Nilssen, Harstad NU		
Begrunnelse: Åpne opp for bygging av kjernekraftverk i Norge		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F31	Kapittel: 4. Energi, Produksjon og bruk av energi i Norge	Linje: 5
Forslag:		
<p>Legge til: 5. Prisen på energi må reflektere miljø- og naturkostnadene ved slik produksjon og stimulere til et miljøvennlig bruk av energi. <u>For å sikre at prisøkningen ikke rammer ulike samfunnsgrupper skjevt, må det legges opp til høyere pris for overforbruk enn for nødvendig forbruk.</u></p>		
Forslagstiller: Symre Johanne Aargaard, Agder NU		
Begrunnelse:		
<p>Denne høsten har vist oss at det å bare øke prisene rammer de som har minst hardest. For å få et miljøvennlig forbruk av energi må vi sørge for at det er de som bruker aller mest som rammes, ikke folk som kun bruker energi til matlaging eller oppvarming av huset om vinteren.</p>		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F32	Kapittel: 4. Energi, Produksjon og bruk av energi i Norge	Linje: 19
Forslag:		
<p>Legge til: 19. <u>Det offentlige på alle nivåer må gi sterke incentiver for solceller på tak, og sikre at solkraft utgjør en betydelig del av norsk strømforsyning.</u></p>		
Forslagstiller: Ragnar Falch		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F33	Kapittel: 4. Energi, Olje- og gassutvinning	Linje: 22
Forslag:		
<p>Legge til: 22. Staten skal ikke dekke kostnader knyttet til letevirksomhet <u>og petroleumsutvinning</u> på norsk sokkel.</p>		

Forslagstiller: Jesper Stattin, Harstad Natur og Ungdom
Begrunnelse: Fortsatt satsing på petroleum er ikke forenelig med klimamålene, og da er det uforsvarlig av staten å dekke kostnader for petroleumsbransjen. Endringen spesifiserer at staten ikke skal dekke kostnader ved petroleumsvirksomhet generelt, og ikke bare letevirsomhet.
Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F34	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje:
--------------------------------	---------------------------------------	---------------

<p>Forslag:</p> <p>Stryke: [heile kapitlet] "ATOMKRAFT-</p> <p>Atomkraft er en utfordrende måte å produsere energi på. Konsekvensene av ulykker er ekstremt store. Dagens teknologi tillater ikke sikker lagring eller behandling av høyradioaktivt avfall, derfor må dette forskes på. Vi kan stille oss positive til forskning på fusjon, men aldri fisjon. Vi skal alltid sette en satsning på fornybare energikilder fremfor atomkraft.</p> <p>Natur og Ungdom krever:-</p> <p>27. Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge.-</p> <p>28. Norge skal ikke bidra til å forbedre atomkraftens konkurransevne.-</p> <p>29. Norge må ta ansvar for eget atomavfall. Norske myndigheter må sette i gang en prosess som tar sikte på å løse avfallsproblemet i vår levetid.-</p> <p>30. Atomdrevne transportmidler og transportmidler med atomavfall eller atomvåpen må ikke gis adgang til norske farvann, landområder og luftrom.-</p> <p>31. Norge må til enhver tid ha tilfredsstillende varslings- og beredskapsplaner ved atomulykker.-</p> <p>32. Prinsippet om at forurensere betaler må også gjelde atomindustrien.-</p> <p>33. Utgangspunktet er at norsk atomavfall må lagres og deponeres forsvarlig i Norge. Norske myndigheter kan jobbe for et samarbeid med de andre nordiske landene om forsvarlig lagring av nordisk atomavfall.-</p> <p>34. Norge må være en pådriver dekommisjonering av atomkraftverk som har nådd slutten av sin levealder.-</p> <p>35. Norge må ikke støtte forlengelse av levealderen på gamle atomkraftverk gjennom økonomiske eller tekniske bidrag."</p>

Forslagstiller: Ragnar Falch
Begrunnelse: Nokre delar (29., 32., 33.) er varetekte i Kapittel 7.: Avfallsbehandling og gjenvinning
Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F35a	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: Innledning, 27-35
---------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

<p>Forslag:</p> <p>Stryke kapittel Atomkraft (pkt 27-35)</p> <p>Legge til nytt kapittel om atomkraft:</p> <p>ATOMKRAFT</p> <p>Atomkraft er en utfordrende måte å produsere energi på. Konsekvensene av ulykker er ekstremt store. Dagens teknologi tillater ikke sikker lagring eller behandling av høyradioaktivt avfall, derfor må dette forskes på. Vi kan stille oss positive til forskning på fusjon, men aldri fisjon. Vi skal alltid sette en satsning på fornybare energikilder fremfor atomkraft.</p> <p><u>Kjernekraft er en utfordrende måte å produsere energi på. Konsekvenser av ulykker kan være store. Men andre former for energi er også utfordrende og kan medføre alvorlige konsekvenser. Historien viser at kjernekraft er like trygt og rent som sol, vind- og vannkraft, og langt tryggere og renere enn</u></p>
--

fossile brensler. Kjernekraft krever mye mindre areal enn andre energikilder, og har derfor mindre negativ miljøpåvirkning. Kjernekraft kan bygges nærmere der energien trengs, slik at behovet for kraftledninger blir mindre. Kjernekraft utgjør ikke en fare for fugleliv. . I tillegg produseres energien forutsigbart, uavhengig av været, og det kreves dermed mindre «backup»-løsninger. Moderne kjernekraft (som små modulære reaktorer, SMR) kan også plasseres svært fleksibelt og lokalt, på eksisterende industriområder (ikke i natur) slik at behovet for utbygging av nett blir langt mindre. Slik som andre energikilder, eksempelvis olje og gass, vindkraft og vannkraft, så kreves det en grundig systemanalyse for å finne ut hvorvidt energikilden er en del eller ikke en del av klimaløsningen. Da må man se på hele syklusen fra uranen (i fremtiden thorium) blir utvunnet i ei gruve, til selve energiproduksjonen og lagring av atomavfallet. Tidligere var det uavklart hvordan radioaktivt avfall kunne håndteres, men Finland, Sverige, Frankrike og flere andre land er i ferd med å etablere permanente løsninger på dette. Norge har allerede radioaktivt avfall som må håndteres på lignende vis. I tillegg til strøm, kan kjernekraft produsere fjernvarme, hvilket vil bidra til utfasing av fossil energi til oppvarming. Kjernekraft skaper mange lokale arbeidsplasser for personer med variert bakgrunn og kompetanse. Kjernekraft kan skape et marked for norsk leverandørindustri. Kjernekraft kan derfor bidra til en rettferdig omstilling som også kommer arbeidere i utsatte sektorer til gode.

Natur og Ungdom krever:

~~27. Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge.~~

~~28. Norge skal ikke bidra til å forbedre atomkraftens konkurransevne.~~

27. Norge skal satse på andre fornybare kilder fremfor atomkraft, men vurdere det hele bildet og se om det står i stil med andre bærekraftsmål.

28. Norge må ta ansvar for eget atomavfall. Norske myndigheter må sette i gang en prosess som tar sikte på å løse avfallsproblemet i vår levetid.

29. Atomdrevne transportmidler og transportmidler med atomavfall eller atomvåpen må ikke gis adgang til norske farvann, landområder og luftrom.

30. Norge må til enhver tid ha tilfredsstillende varslings- og beredskapsplaner ved atomulykker.

31. Prinsippet om at forurenser betaler må også gjelde atomindustrien.

32. Utgangspunktet er at norsk atomavfall må lagres og deponeres forsvarlig i Norge. Norske myndigheter kan jobbe for et samarbeid med de andre nordiske landene om forsvarlig lagring av nordisk atomavfall.

33. Norge må være en pådriver for dekommisjonering av atomkraftverk som har nådd sin levealder.

34. Norge må ikke støtte forlengelse av levealderen på gamle atomkraftverk gjennom økonomiske eller tekniske bidrag.

Forslagstiller: Andreas Småkasin Moen, Sør-Østerdal Natur og Ungdom

Begrunnelse:

NU har til nå hatt et lite nyansert standpunkt til atomkraft, noe vi vet litt for lite om til å mene noe om. Derfor er dette forslaget produsert ved hjelp av blant annet en kjernefysiker. Dermed kommer fakta på bordet.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F35b

Kapittel: 4. Energi, Atomkraft

Linje: Innledning, 27-35

Forslag:

Verden vil trenge mer energi i framtida. Kjernekraft er en effektiv, lite plasskrevende og forutsigbar måte å produsere energi på. Muligheten for thoriumkraftverk i Norge bør derfor forskes på og utredes.

Natur og Ungdom krever:

~~27. Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge.~~

~~28. Norge skal ikke bidra til å forbedre atomkraftens konkurranseevne.~~

27. Norge skal satse på andre fornybare kilder fremfor atomkraft, men vurdere det hele bildet og se om det står i stil med andre bærekraftsmål.

28. Norge må ta ansvar for eget atomavfall. Norske myndigheter må sette i gang en prosess som tar sikte på å løse avfallsproblemet i vår levetid.

29. Atomdrevne transportmidler og transportmidler med atomavfall eller atomvåpen må ikke gis adgang til norske farvann, landområder og luftrom.

30. Norge må til enhver tid ha tilfredsstillende varslings- og beredskapsplaner ved atomulykker.

31. Prinsippet om at forurenser betaler må også gjelde atomindustrien.

32. Utgangspunktet er at norsk atomavfall må lagres og deponeres forsvarlig i Norge. Norske myndigheter kan jobbe for et samarbeid med de andre nordiske landene om forsvarlig lagring av nordisk atomavfall.

33. Norge må være en pådriver for dekommisjonering av atomkraftverk som har nådd sin levealder.

34. Norge må ikke støtte forlengelse av levealderen på gamle atomkraftverk gjennom økonomiske eller tekniske bidrag.

Forslagstiller: Håvard Brændeland

Begrunnelse: Kortere innledning.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F36

Kapittel: 4. Energi, Atomkraft

Linje: 27

Forslag:

Endre punkt:

27: Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge utredes og forskes på Thoriumdrevne atomkraftverk med formål å bygge slike kraftverk i Norge.

Forslagsstiller: Isak Brox Krane, Tromsø NU

Begrunnelse: Kjernekraft er en miljøvennlig, og billig måte å produsere strøm på, det eneste problemet med kjernekraft per i dag er at det ikke er veldig trygt, man har sett tidligere at det kan skje ulykker, og at avfallet fra kjernekraften kan ha enorme miljøkonsekvenser, og må oppbevares i tusenvis av år før det er ufarliggjort. Det finnes derimot måter å drive kjernekraft på som er så godt som helt trygge, en av dem er Thorium, Thorium er et materiale som er bedre enn Uran (stoffet som er standard på kjernekraftverk i dag,) på alle måter, det produserer mer strøm, er billigere å grave ut, og ikke minst tryggere. Thoriumdrevne kraftverk kan stoppes når man vil det, i motsetning til urandrevne som må brennes helt ut før de stopper, dette gjør at hvis det er tegn på en ulykke så kan man lett skru av reaktoren, i tillegg tar det bare rundt 100 år før thorium-avfall er ufarliggjort, i motsetning til Uran, hvor tidsperioden kan være på 100 tusen år. Hvis kjernekraft kan gjøres på en trygg, miljøvennlig måte med Thorium, så burde NU stille seg bak.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F37

Kapittel: 4: Energi, Atomkraft

Linje: 27

Forslag:
Stryke punkt: 27: Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge.
Forslagstiller: Karoline Wiken og Kimi Nie-Nilssen
Begrunnelse: Åpne opp for bygging av kjernekraft i Norge
Landsstyrets innstilling: Avvist

Endringsforslag nr: F38	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: 27
Forslag:		
Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge. <u>Bygging av atomkraftverk i Norge utredes.</u>		
Forslagstiller: Kimi Nie-Nilssen		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F39	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: 27
Forslag:		
Det må aldri planlegges eller bygges atomkraftverk i Norge. <u>Det gjennomføres en satsning på atomkraft i Norge.</u>		
Forslagstiller: Kimi Nie-Nilssen		
Begrunnelse: Norge bør satse på kjernekraft.		
Landsstyrets innstilling: avvist		

Endringsforslag nr: F40	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: 28
Forslag:		
Endre punkt: 28: Norge skal ikke bidra til å forbedre atomkraftens konkurranseevne. All fremtidig kjernekraft som bygges ut i Norge skal være statlig, og med skarpt tilsyn på sikkerhet.		
Forslagstiller: Isak Brox Krane/Tromsø		
Begrunnelse: Selv med thoriumdrevne kraftverk kan det være en liten sikkerhetsrisiko, derfor trengs det strenge krav for dette, alle fremtidige kjernekraftverk i Norge burde være statlige for å sikre gjennomsiktighet og at disse kravene følges.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F41	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: 28
Forslag:		
Stryke linje 28: 28: Norge skal ikke bidra til å forbedre atomkraftens konkurranseevne.		
Forslagsstiller: Emil Laboureau-Grande, Ålesund Natur og Ungdom		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F42	Kapittel: 4. Energi, Atomkraft	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Legge til punkt: <u>Kjernekraft som bygges ut skal bygges med hensyn til naturvern og biologisk mangfold. Kjernekraft skal heller ikke gå ut over urfolk eller utsatte grupper.</u>		
Forslagstiller: Isak Brox Krane/ Tromsø NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

TRANSPORT,

Endringsforslag nr: F43	Kapittel: 5. Transport, Kollektivtrafikk	Linje: 22
Forslag:		
Endre pkt. 22		
Kollektivtrafikken <u>må ha flere avganger, god komfort og konkurransedyktige priser må være et konkurransedyktig tilbud, med flere avganger, god komfort og rimeligere priser,</u> samt være tilpasset personer med funksjonsnedsettelse. Det må gis rabatter til grupper med lav betalingsevne.		
Forslagsstiller: Oslo Øst		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F44	Kapittel: 5. Transport, Kollektivtrafikk	Linje: Nytt punkt mellom 24 og 25
Forslag:		
Nytt punkt: <u>Kollektivtransporten bør være så billig som mulig og gratis for alle under 18 år</u>		
Forslagstiller: Syver Kleve Kolstad, Oslo sentrum NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F45	Kapittel: 5. Transport, Kollektivtransport	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: <u>Miljøsertifiserte vaskehaller for busser og tog må implementeres.</u>		
Forslagstiller: Andreas Småkasin Moen		
Begrunnelse: Norge må begynne å spare på det rene vannet vi har. En miljøsertifisert bussvaskehall sparer 90% vann, og hvis alle bussvaskehaller hadde vært miljøsertifisert kunne en spart vann tilsvarende 300 000 personer sitt forbruk per år.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F46	Kapittel: 5. Transport, Kollektivtrafikk	Linje: 27
Forslag:		
Stryke: 27. Det bør satses på utbygging av effektive og omfattende elektriske kollektivsystemer i de store byene. 28. Det må satses på et bedre kollektivtilbud også utenfor de store byene.		
Legge til: <u>27: Det må satses på et bedre og mer effektivt kollektivtilbud både i og utenfor byene.</u>		
Forslagsstiller: Agnes Mathilde G. Lægreid		
Begrunnelse: Forkorte kapittelet, ved å slå sammen pkt. 27 og 28.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F47	Kapittel: 5. Transport, Kollektivtrafikk	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Ny linje på Kollektiv Transport <u>Det må jobbes for å samle alle kollektivreiser på en plattform og gjøre det enkelt å bestille reiser fra A til Å, uansett operatør og transportmiddel.</u>		
Forslagsstiller: Andreas Småkasin Moen, Sør-Østerdal Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Å bestille en reise med flere operatører som ikke tilbyr kjøp på en og samme plattform gjør det mer tungvint å velge kollektivtransport.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F48	Kapittel: 5. Transport, Jernbane	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: <u>Flytoget må avskaffes for å befri kapasitet i Oslotunellen.</u>		
Forslagsstiller: Andreas Småkasin Moen		
Begrunnelse: Flytoget tar opp en stor del av kapasiteten til jernbanens «flaskehals», Oslotunellen. Istedenfor å gjøre det enklere for flypassasjerer, bør kapasiteten bli brukt til lengre strekninger som kan bli brukt av flere personer til flere formål.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F49	Kapittel: 5. Transport, Båtrafikk og skipsfart	Linje: 37
Forslag:		
Stryke: 37: Cruisetrafikk i sårbare fjorder må forbys.		
Forslagsstiller: Kristiansand Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Vi er i en tid der alle utslippskutt er viktige. Cruisetrafikk er en næring med enorme utslipp uten nytteverdi og bør derfor forbys i alle norske fjorder.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F50	Kapittel: 5. Transport, båttrafikk og skipsfart	Linje: 30
Forslag: Legge til: Lokalbåtrutene må styrkes slik at tilbudet dekker hele kyst-Norge. Mellom store byer bør bruk av forurensende hurtigbåter begrenses. <u>Byferger skal, så godt det lar seg gjøre, være gratis.</u>		
Forslagsstiller: Nedre Glomma NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F51a	Kapittel: 5. Transport, Jernbane	Linje: Nytt punkt
Forslag: Legge til nytt punkt: Staten skal bygge ut Nordlandsbanen for å sikre et jernbanetilbud i større deler av Norge.		
Forslagstiller: Fjore Tom Müller og Sebastian Moum, Trondheim NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F51b	Kapittel: 5. Transport, Jernbane	Linje: Nytt punkt
Forslag: Legge til nytt punkt: Staten skal bygge ut Nord-Norgebanen for å sikre et jernbanetilbud i større deler av Nord-Norge.		
Forslagstiller: Håvard Brændeland		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: vedtas		

Endringsforslag nr: F52	Kapittel: 5. Transport, Jernbane	Linje: Nytt punkt
Forslag: Legge til punkt: <u>Jernbanen har en større mulighet til å være for alle dersom den ikke er kommersiell. Derfor må den norske jernbanen ikke privatiseres, men eies av staten.</u>		
Forslagstiller: Kristiansand Natur og Ungdom		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F53	Kapittel: 5. Transport, Flytrafikk	Linje: Nytt punkt
Forslag: Legge til punkt: <u>Forby privatfly fra å lande og oppbevares på norske flyplasser, dette innebærer ikke småfly brukt til sport og friluft, forskningsfly, eller forretningsfly.</u>		
Forslagstiller: Isak Brox Krane, Tromsø NU		
Begrunnelse: Privatfly er desidert det mest klimafiendtlige transportmiddelet, et privatfly slipper i gjennomsnitt ut 2 tonn CO2 i timen, noe som tilsvarer å kjøre en gang rundt hele jordkloden.		

Privatfly er reservert for de aller rikeste og tillater de med mye penger å slippe ut mer, derfor burde NU stille seg bak et forbud mot privatfly i Norge.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F54

Kapittel: 5. Transport, Sykkel og fotgjengere

Linje: Nytt punkt

Forslag:

Nytt punkt: Brøyting og tilrettelagt gang- og sykkelinfrastruktur på vinteren må prioriteres.

Forslagsstiller: Andreas Småkasin Moen

Begrunnelse: I Norge er det lite attraktivt å sykle på vinteren når det ikke er brøytet. I tillegg kan merking i veiene bli usynlige ved kun et lite snøfall.

Landsstyrets innstilling: Vedtas

FORBRUK OG AVFALL

Endringsforslag nr: F55

Kapittel: 7. Forbruk og avfall, Innledning

Linje: Innledning

Forslag:

I sin helhet:

Produksjonen av de varene vi i Norge og andre vestlige land overforbruk er ofte svært ressurskrevende og miljøskadelig. Vårt forbruk går utover miljøet og må derfor reduseres. Samtidig må det eksisterende forbruket bli mer miljøvennlig. ~~Flere må~~ Det må tilrettelegges for at flere kan velge å kjøpe varer som er produsert på en lite miljøskadelig måte og som er lette å gjenvinne.

Forslagsstiller: Kristiansand Natur og Ungdom

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F56

Kapittel: 7. Forbruk og avfall, Avfallsminimering og bærekraftig forbruk

Linje: Nytt punkt

Forslag:

Tilleggsforslag

Klesforbruket må reduseres kraftig. Salg av nye klesprodukter må belegges med betydelig høyere merverdiavgift og informasjon om verdikjeden bak et hvert klesprodukt må være tilgjengelig og synlig

Forslagstiller: Ole Dolmseth

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Vedtas

Endringsforslag nr: F57

Kapittel: 7. Forbruk og avfall, Avfallsminimering og bærekraftig forbruk

Linje: 4

Forslag:

Stryke: Økologiske

"4. Myndighetene må legge til rette for at ~~økologiske~~ produkter og varer som er produsert

lokalt og på en miljøvennlig måte skal bli lettere tilgjengelig for forbrukerne. Økologiske Lokalproduserte og miljøvennlige produkter må være billigere enn andre varer."		
Forslagstiller: Walborg Huen Wong, Sør-Østerdalen Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Økologisk er ikke det samme som bærekraftig. Kilde: Folkeopplysningen		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F58	Kapittel: 7. Forbruk og avfall, Avfallsminimering og bærekraftig forbruk	Linje: 7
Forslag:		
Forslag: Stryke: linje 7: "Det må innføres et forbud mot plastposer"		
Forslagstiller: Walborg Huen Wong, Sør-Østerdalen Natur og Ungdom		
Begrunnelse: Overforbruk av papir ved produksjon av papirpose. En plastpose er mer bærekraftig så lenge den blir en søppelpose til slutt. Det er det som er normen i Norge.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F59a	Kapittel: 7 Forbruk og avfall, Avfallsminimering og bærekraftig forbruk	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Det er ikke mulig å kutte tilstrekkelig utslipp og forbruk i et økonomisk system som er basert på evig økonomisk vekst. Derfor må vi omstille oss fra dagens økonomiske system.		
Forslagstiller: Thekla Fossestøl		
Begrunnelse: Kapitalismen, dagens økonomiske system, baserer seg på evig materiell vekst. Vi lever i et kjøp- og kast samfunn, hvor ting blir produsert kun for å raskt erstattes igjen. Dette går på bekostning av verdifulle naturressurser. Vi må redusere forbruket vårt, noe kapitalismen ikke legger til rette for. En omstilling fra kapitalismen er høyst nødvendig for å sikre bærekraftig bruk av naturressurser, for å sikre naturens egenverdi, og minske utslipp og klimaendringer.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F59b	Kapittel: 7 Forbruk og avfall, Avfallsminimering og bærekraftig forbruk	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Det er ikke mulig å kutte tilstrekkelig forbruk i et økonomisk system som baserer seg på evig materiell vekst.		
Forslagstiller: Agnes Lægneid		
Begrunnelse: Alternativ til F62a, med en ordlyd som er mer relevant for kapitlet. Når økonomien vokser, gjør nødvendigvis forbruket og avfallsmengden det og.		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F60	Kapittel: 7 Forbruk og avfall, Avfallsbehandling og gjenvinning	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Produkter bestående av plast skal ha tydeligere markering av produktets plasttype.		

Forslagstiller: Mark Aagaard, Trondheim NU
Begrunnelse:
Landsstyrets innstilling: Vedtas

INTERNASJONALT

Endringsforslag nr: F61a	Kapittel: 8 Internasjonalt, EU og EØS	Linje: Innledning
Forslag:		
<p>Endre innledning:</p> <p>EU som system bygger på økonomisk vekst gjennom frihandel, noe som fører til økt forbruk, mer transport og mer forurensning. EUs landbrukspolitikk fører til en sentralisering og industrialisering av produksjonen, noe som har negative konsekvenser for miljøet og det biologiske mangfoldet. At Norge står utenfor EU er ingen garanti for at vi fører en mer ambisiøs miljøpolitikk, men det gir oss handlefrihet til å gjøre det, for eksempel som uavhengige i internasjonale forhandlinger.</p> <p>EU som system bygger på prinsippet om frihandel. Dette skal føre til økonomisk vekst, noe som historisk sett har ført til økt forbruk og forurensning. Samtidig kunne EU i 2020 vise til å ha redusert sine klimagassutslipp med 34% siden 1990. I 2021 hadde Norge redusert sine utslipp med bare 4,7%. Samarbeid på tvers av landegrenser er nødvendig for å nå Parisavtalens klimamål. Norge må bruke sin posisjon i det europeiske samfunnet til å utvikle god klimapolitikk, uavhengig av om man har medlemskap i EU, EØS eller ingen av delene. Det ligger ingen garanti i at medlemskap i EU vil redusere klimagassutslipp eller naturtap, men heller ingen automatikk i det motsatte.</p>		
Forslagsstiller: Ålesund Natur og Ungdom		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist til fordel for F63b		

Endringsforslag nr: F61b	Kapittel: 8 Internasjonalt, EU og EØS	Linje: Innledning
Forslag:		
<p>Endre innledning</p> <p>EU som system bygger på økonomisk vekst gjennom frihandel, noe som fører til økt forbruk, mer transport og mer forurensning. EUs landbrukspolitikk fører til en sentralisering og industrialisering av produksjonen, noe som har negative konsekvenser for miljøet og det biologiske mangfoldet. At Norge står utenfor EU er ingen garanti for at vi fører en mer ambisiøs miljøpolitikk, men det gir oss handlefrihet til å gjøre det, for eksempel som uavhengige i internasjonale forhandlinger.</p> <p>Endre til:</p> <p>EU som system bygger på prinsippet om frihandel. Dette skal føre til økonomisk vekst, noe som historisk sett har ført til økt forbruk og forurensning. EUs landbrukspolitikk fører til en økt sentralisering og industrialisering av produksjonen, noe som har negative konsekvenser for miljøet og det biologiske mangfoldet. Samtidig kunne EU i 2020 vise til å ha redusert sine klimagassutslipp med 34% siden 1990. I 2021 hadde Norge redusert sine utslipp med bare 4,7%. Samarbeid på tvers av landegrenser er nødvendig for å nå Parisavtalens klimamål. Norge må bruke sin posisjon i det europeiske samfunnet til å utvikle god klimapolitikk, uavhengig av om man har medlemskap i EU, EØS eller ingen av delene. Det ligger ingen garanti i at medlemskap i EU vil redusere klimagassutslipp eller naturtap, men heller ingen automatikk i det motsatte.</p>		
Forslagsstiller: Gina Gylver		
Begrunnelse: Viktig å bevare at vi belyser at EUs landbrukspolitikk er en utfordring.		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F62	Kapittel: 8 Internasjonalt, EU og EØS	Linje: 30
Forslag:		
Stryke punkt: Norge må ikke bli medlem i den Europeiske Union.		
Forslagsstiller: Ålesund Natur og Ungdom		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F63	Kapittel: 8 Internasjonalt, EU og EØS	Linje: 32
Forslag:		
Stryke punkt: Norge må ut av EØS og på denne måten fristilles fra det indre markedet.		
Forslagsstiller: Ålesund Natur og Ungdom		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas (5 for, 2 mot, 2 avholdende)		

Endringsforslag nr: F64	Kapittel: 8 Internasjonalt, EU og EØS	Linje: 32 og 33
Forslag:		
32. Norge må ut av EØS og på denne måten fristilles fra det indre markedet. 33. Reservasjonsretten må benyttes ved direktiver og forordninger som legger begrensninger på norske miljøstandarder og norsk miljøpolitikk. 33. Reservasjonsretten bør benyttes mot direktiver og forordninger som svekker norske miljøstandarder og norsk miljøpolitikk.		
Forslagsstiller: Ragnar Falch		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas (4 for, 3 mot, 2 avholdende)		

Endringsforslag nr: F65	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Overskrift
Forslag:		
Stryke overskrift: MILITÆRVESENET NEDRUSTNING		
Forslagsstiller: Syver Kleve Kolstad, Oslo sentrum NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F66a	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Norge må ut av NATO, som står bak krigsoperasjoner, store miljødeleggelse og klimagassutslipp over hele verden.		
Forslagsstiller: Agnes Mathilde Lægneid		

Begrunnelse: Ingen av de andre punktene i kapittelet om militærvesenet kan innfris, så lenge vi er med i NATO, som krever at vi ruster opp og bruker stadig mer penger på militær. NATO står for store klimautslipp og naturødeleggelser verden over, gjennom både krig og øvelser.

Landsstyrets innstilling: Avvist til fordel for F68b

Endringsforslag nr: F66b	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Norge må <u>på sikt</u> ut av NATO, for å unngå å ta del i store miljøødeleggelser, klimagassutslipp og krigsoperasjoner utenfor våre landegrenser.		
Forslagsstiller: Håvard Brændeland		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist		

Endringsforslag nr: F67	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Norge skal ikke eksportere våpen til land i militær konflikt		
Forslagsstiller: Syver Kleve Kolstad, Oslo sentrum NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist (4 for, 5 mot)		

Endringsforslag nr: F68	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: Ingen utenlandske militærbaser skal finne sted på norsk jord.		
Forslagsstiller: Syver Kleve Kolstad, Oslo sentrum NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		

Endringsforslag nr: F692	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
Forslag:		
Nytt punkt: <u>Forsvaret må kartlegge og måle sine klimagassutslipp og påvirkning på natur. Tidligere skader bør også kartlegges og reverseres. Det må stilles konkrete mål og planer for å kutte i utslipp. Når det skal investeres i nytt materiell må klima og miljø tas med i vurderingen av alternativene. Forsvaret kan ikke være fritatt klimaforpliktelser.</u>		
Forslagsstiller: Ålesund NU		
Begrunnelse:		
Landsstyrets innstilling: Avvist til fordel for F72b		

Endringsforslag nr: F70b	Kapittel: 8. Internasjonalt, Militærvesenet	Linje: Nytt punkt
---------------------------------	--	--------------------------

Forslag:

Nytt punkt: Forsvaret må få et klimaregnskap og kartlegge sin påvirkning på natur. Tidligere skader på sårbar natur må kartlegges og restaureres. Det må stilles konkrete mål og planer krav for å kutte utslipp. Når det skal investeres i nytt materiell må klima og miljø tas med i vurderingen av alternativene. Forsvaret kan ikke være fritatt klimaforpliktelser.

Forslagstiller: Mari Qviller**Begrunnelse:****Landsstyrets innstilling:** Vedtas**Endringsforslag nr:** F71**Kapittel:** 8. Internasjonalt**Linje:** Nytt punkt**Forslag:**

Nytt punkt (intensjonsforslag): Det må innføres et krav om at en viss mengde mat må forbli i distriktet den er produsert eller landet. Både for å styrke lokalt næringsliv, men også for å motvirke sult og forskjeller. Norge må være en internasjonal pådriver for dette.

Forslagstiller: Helene Sofie Smit

Begrunnelse: Flere av landene med størst sultproblemer er land som produserer enorme mengder med mat og fôr. Men det eksporteres ut av landet og store andeler blir borte på veien. Hvis det innføres en leveringsplikt på en viss mengde av maten som er produsert i et landområde vil ressursene faktisk tilfalle befolkningen, skape stabilitet og matsikkerhet og styrke lokalt næringsliv.

Landsstyrets innstilling: Avvist**Endringsforslag nr:** F72**Kapittel:** 8. Internasjonalt**Linje:** Nytt underkapittel**Forslag:**

Legge til et eget punkt om klimagjeld og tap og skade, fordi dette ikke allerede inngår i kapitlets punkter:

Klimagjeld og tap og skade

I over to hundre år har noen land bygd opp omfattende industri og tjent seg rike på klimagassutslipp. Samtidig ser vi nå at disse landene slipper relativt billig unna konsekvensene av klimakrisen sammenlignet med de mest sårbare landene. Dette har skapt en klimagjeld. Klimagjeld er den gjelden som industrialiserte land skylder utviklingsland for ødeleggelser forårsaket av en urettferdig fordeling av historiske klimagassutslipp. Nedbetalingen av klimagjelden er med på å rette opp en grunnleggende urettferdighet ved klimakrisen.

Tap og skade er de ødeleggelsene som kommer av klimakrisen som ikke kan unngås gjennom utslippskutt og klimatilpasning. Mange slike ødeleggelser har allerede skjedd eller er i gang, og slike tap og skader vil øke i frekvens og omfang med tiden. Tap og skade dekker både økonomisk tap som ødelagt infrastruktur, og ikke-økonomiske tap som tap av liv og biologisk mangfold. Konsekvensene av klimakrisen er enorme og kan medføre tap og skade langt utover hva land er i stand til å reparere på egen hånd. Det er de mest utsatte landene som har minst ressurser til å dekke kostnadene av tap og skade, samtidig som de har minst skyld i klimakrisen.

Natur og Ungdom krever:

1. Norge kutter utslipp slik at vi ikke lenger tar opp en urettferdig stor andel av verdens klimagassutslipp.
2. Norge kompenserer utviklingsland for de tilpasningsbehovene som er forårsaket av norske klimagassutslipp, altså Norges klimagjeld.
3. Norge betaler sin rettfærdige andel av tap og skade, inkludert ikke-økonomiske tap, forårsaket av akutte hendelser og slow-onset events som kommer av klimakrisen.

4. Finansieringen av tap og skade må være ny og addisjonell. Tap og skade og nedbetaling av klimagjeld kan ikke gis i form av lån, men må gis som gaver.
5. Norge er en pådriver for en ny finansieringsordning for tap og skade underlagt UNFCCC. Finansieringsordningen må være skissert opp av landene som har erfart og kommer til å oppleve tap og skade.

Forslagsstiller: Internasjonalt utvalg

Begrunnelse:

Landsstyrets innstilling: Avist

GENERELT

Endringsforslag nr: F73	Kapittel: Nytt kapittel	Linje: Nytt kapittel
Forslag: Nytt kapittel: 3. Kulturarven For å gå framover, må vi ikke glemme det gamle. I kampen mot klimaendringene er det fornuftig å ha med seg gammel kunnskap. Tradisjonelle metoder for produksjon og vedlikehold er viktig å bringe fram som alternativer i dagens forbrukersamfunn. Det må være en balanse mellom ny og gammel kultur, der kulturminner sikres og bevares for ettertiden. 1. Utdanning i tradisjonshåndverkene skal løftes og fremmes for unge. 2. Et mangfold av kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling, gjennom helhetlig samfunnsplanlegging. 3. Det må sikres bevaring av kulturminner. Disse skal forvaltes på en bærekraftig måte. 4. Urfolks kunnskaper er viktige i vern mot klimaendringene. Urfolk må lyttes til i nasjonale og internasjonale forhandlingsrom.		
Forslagstiller: Agnes Mathilde Læg Reid		
Begrunnelse: Kultur kan være så mangt: gamle ting og nye ting, skikker og tradisjoner. Mange av disse står i fare som følge av klimakrisa. Elementer ved kulturen som er glemt eller skjøvet bort, kan være til hjelp i kampen mot klimaendringene. Håndverksyrker som skomakerfaget er sirkulærøkonomi i praksis, og byggemetoder som lafting er varige og bærekraftige. Ved å lytte til alle i et samfunn kan vi leve bedre, og finne løsninger sammen!		
Landsstyrets innstilling: Vedtas		